

ВІД АВТОРА МІЖНАРОДНИХ ТРИЛЕРІВ-БЕСТСЕЛЕРІВ

Детектив Натан Вульф був переконаний, що знає про злочини все... Аж поки колишня напарниця Емілі Бакстер не попросила його завітати до сусіднього будинку — на місце злочину.

Він похолонув від жаху, побачивши посеред кімнати страхітливу фігуру. Підвішену над нерівною підлогою моторошну маріонетку було зшито з частин людського тіла. Шість жертв безжального вбивці з'єдналися посмертно. І вказівний палець цього «творіння Франкенштейна» був спрямований просто на Вульфове вікно...

Детектив прийняв виклик. Тепер Вульф має упізнати загиблих, з'ясувати, як душолюб обирає жертв, а головне — знайти його самого. Та вбивця, здається, завжди на крок попереду...

Шість жертв,
одне тіло

Лялька
Даніель
Коул

ЛЯЛЬКА

ДАНИЕЛЬ
КОУЛ

КСД

bookclub.ua

ISBN 978-617-12-9294-9

9 786171 292949

**ДАНИЕЛЬ
КОУЛ**

ЛЯЛЬКА

РОМАН

ХАРКІВ **КСД**
2022

УДК 821.111
К73

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Це видання публікується за домовленістю
з *Conville & Walsh UK* та *Synopsis Literary Agency*

Перекладено за виданням:
Cole D. *Ragdoll* : A Novel / Daniel Cole. — London :
Orion Books, 2017. — 384 p.

Переклад з англійської *Ганни Литвиненко*

Дизайнер обкладинки *Сергій Ткачов*

ISBN 978-617-12-9294-9
ISBN 978-1-409-16874-4 (англ.)

© Daniel Cole, 2017
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2022
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2022

То скажи мені... якщо ти диявол, тоді хто я?

ПРОЛОГ

Понеділок, 24 травня 2010

Саманта Бойд пірнула попід хисткою поліційною загорожею і мимохіть поглянула на статую Феміди, встановлену на будівлі Олд-Бейлі¹. Хоча скрізь вона поставала як уособлення сили й непохитності, нині Саманта побачила її інакшою: розчарована жінка, котра стоїть на краю даху й у відчаї ладна кинутися вниз на тротуар. У всьому світі зображають її з пов'язкою на очах, однаке тут цієї традиції не дотрималися: «сліпе правосуддя» — наївна ідея, особливо якщо справа стосується расизму та продажності поліції.

Усі довколишні вулиці та станції метро перекрили через юрби журналістів, які облаштувалися тут, перетворивши завжди людний центр Лондона на безглузде середньокласове селище. Тротуари були засмічені порожніми коробками від їжі з логотипами «Marks & Spencer»² та «Pret a Manger»³. Дизайнерські спальні мішки згортали під дзиччання електробритв, а те, що в одного із чоловіків була із собою непримітна дорожня праска, свідчило, що він спав у своїй єдиній сорочці та краватці.

Коли Саманта пробиралася крізь натовп, їй було не по собі. За ті шість хвилин, що вона йшла від станції «Чансері-лейн», жінка спітніла, а її світло-платинове волосся вибилося з-під

¹ Old Bailey, London's Central Criminal Court — Олд-Бейлі, Лондонський центральний карний суд. (*Тут і далі прим. пер., якщо не зазначено інше.*)

² «Marks & Spencer» — торговельно-розважальні комплекси з продуктовими супермаркетами, кафе, розважальними закладами.

³ «Pret a Manger» — мережа магазинів швидкого харчування у Великій Британії.

шпильок, якими вона марно намагалася його приколотити в спробі змінити зовнішність. На початку судового слухання преса вважала цей випадок справою одного дня. Тепер же, на сорок шостий день, Саманту вже впізнавали репортери чи не всіх відомих газет світу. Їй навіть довелося телефонувати до поліції, коли один з надміру настирливих журналістів простежив за нею, коли вона поверталася додому до Кенсінгтону і, зайшовши на її власність, відмовлявся її полишити. Нині, вирішивши уникати будь-якої небажаної уваги, вона опустила голову й пішла далі.

Перехрестя Ньюгейт-стріт перетинали дві звивисті вервечки людей, які з'явилися внаслідок того, що на одному боці вулиці бракувало туалетів, а на другому — розташовувався «Старбакс»¹. Улившись у нескінченний потік, що циркулював між цими двома пунктами, Саманта відійшла вбік до поліціантів, які охороняли спокійніший вхід до судових зал. Коли вона випадково опинилася в кадрі однієї з десятків камер, що були тут, маленька жіночка розгнівано вилаялася на неї японською.

«Останній день, — нагадала собі Саманта, полишаючи незрозумілий потік лайки за спиною, — іще вісім годин, а потім життя знову стане нормальним».

Перед тим, як пропустити її всередину, незнайомий поліціант біля дверей надто ретельно оглянув Самантину перепустку, а після цього вже така знайома їй процедура: замикання всіх особистих речей, а під час проходження металодетектора пояснення, що вона фізично не може зняти обручку, під час обшуку хвилювання про сліди від поту, а далі прогулянка безликими коридорами, аби приєднатися до інших одинадцяти присяжних за чашкою ледь теплої розчинної кави.

Через безпрецедентну увагу світової преси до суду та випадок з переслідуванням у Самантиному будинку було прийнято рішення ізолювати присяжних. Після майже двох місяців щоденного спілкування короткі ранкові розмови головним

¹ «Starbucks» — мережа кав'ярень.

чином стосувалися скарг на незручні готельні ліжка, одноманітність вечірнього меню та ремствування на відсутність того, за чим люди сумували найбільше: дружин, дітей, телефіналу сезону «Загублених».

Коли судовий пристав нарешті прийшов, аби забрати присяжних, запанувала напружена тиша, яку намагалися приховати за буденним базіканням. Старшина, літній чоловік на прізвище Стенлі, якого вочевидь призначили лише завдяки схожості з Гендальфом¹, повільно підвівся і вивів їх з кімнати.

Можливо, це була найвідоміша у світі зала суду. Перша зала призначалася лише для найсерйозніших кримінальних випадків. Саме в цій кімнаті, щоб відповісти за свої гріхи, посеред трибуни стояли такі жакливі знаменитості, як Кріппен², Саткліф³ та Денніс Нільсен⁴. Крізь велике матове вікно згори струменіло тьмяне світло, підсвічуючи темні дерев'яні панелі та зелену шкіряну оббивку крісел.

Саманта зайняла своє звичне місце в першому ряду — найближче до лави підсудних. Вона зрозуміла, що одягла, напевно, закоротку білу сукню, одну з тих, що були пошиті за її власним дизайном. На велике розчарування хтивого старигана, який майже затоптав когось іще першого дня, кваплячись сісти поруч із нею, Саманта поклала на коліна інструкції для присяжних.

На відміну від усіх відомих зал суду, котрі показують в американських кінофільмах, де стильно одягнений підсудний сидить за столом поруч зі своїм адвокатом, обвинувачені в Центральному суді мали зіткнутися з моторошною кімнатою

¹ Гендальф — архетиповий мудрий чарівник, традиційна постать у знайомій Дж. Р. Р. Толкіну скандинавській і британській міфології. Один із центральних персонажів у творах Дж. Р. Р. Толкіна. (*Прим. ред.*)

² Гоулі Гарві Кріппен — більше знаний як Доктор Кріппен, американський лікар-гомеопат, підозрюваний в одній з найвідоміших справ (про вбивство) у криміналістиці ХХ ст. Перший злочинець, якого вдалося затримати за допомогою радіозв'язку.

³ Пітер Саткліф — британський серійний убивця.

⁴ Денніс Нільсен — британський серійний убивця, котрий за п'ять років своєї злочинної діяльності позбавив життя 15 людей.

наодинці. Лаву підсудних оточували захисні скляні екрани — ще одне нагадування про те, що той, хто перебував усередині, був надзвичайно небезпечним для решти людей у кімнаті.

Винний, аж доки не буде доведено протилежного.

Точно навпроти лави підсудних, зліва від Саманти, було крісло судді. Позаду єдиного місця в центрі, яке залишалося вільним упродовж усього судового засідання, з герба Великої Британії¹ звисав меч із золотим руків'ям. Судовий секретар, представники захисту та обвинувачення сиділи в центрі кімнати, а балкон для глядачів навпроти дальньої стіни переповнювали палкі спостерігачі із затуманеним поглядом, які навіть розмістили на вулиці наметове містечко, щоби зберегти за собою місце на підсумковому слуханні цієї виняткової справи. На непримітних лавках під балконом сиділи ті, хто був хоч якоюсь мірою причетний до судового слухання: запрошені адвокатами експерти, яким зрештою так і не надали слова, численні судові працівники і, звісно ж, у самісінькому центрі — детектив Натан Вульф, офіцер із правом здійснювати арешти.

Вульф був присутній на кожному із сорока шести судових засідань. Упродовж незліченних годин зі свого непомітного місця біля виходу він з байдужим виразом обличчя пильно дивився на лаву підсудних. Вульф мав гарну статуру, обвітрене обличчя, глибокі блакитні очі. Складалося враження, що йому ледь за сорок. Саманта подумала про те, що, напевно, якби не постійне недосипання впродовж місяців і не тягар мовби всього світу, що звалився йому на плечі, він виглядав би значно привабливішим, хоча, якщо справедливо визнати, то він і так був привабливим.

Палій, як охрестила його преса, став найпліднішим серійним убивцею Лондона за всю його історію. Двадцять сім жертв за двадцять сім днів. Кожна жертва була повією віком від п'ятнадцяти до шістнадцяти років. А ще більше уваги до цієї справи привертало недостовірне інформування населення

¹ The Royal Coat of Arms (англ.) — офіційна назва герба Великої Британії.

про жорстокі реалії міських вулиць. Більшість жертв знаходили, коли вони ще були охоплені вогнем, — спалені заживо під впливом сильної дози заспокійливого, і пекельне полум'я знищувало будь-які можливі докази. Однак потім убивства різко припинилися, залишивши поліцію борсатися в цих справах без жодного реального підозрюваного. Упродовж усього розслідування міську поліцію Лондона вщент розкритикували за те, що вона допустила смерть невинних, по суті ще дітей, але потім, через вісімнадцять днів після останнього вбивства, детектив Вульф таки здійснив арешт.

Чоловік на лаві підсудних — Наріб Халід, пакистанець із британським громадянством, мусульманин, який працював столичним таксистом. Він жив самотником і мав за плечима незначні проблеми із законом, пов'язані з підпалами. Аналіз ДНК, який пов'язав трьох жертв із сидінням у таксі Халіда, разом з переконливими доказами детектива Вульфа мали б зробити слухання легким, однак на п'ятий день справа почала тріщати по швах.

Алібі Халіда суперечило свідченням, які Вульф і його команда отримали під час спостереження за підозрюваним. З'явилися також і звинувачення в словесних образах та залякуванні Халіда, поки той був під арештом. Суперечливі висновки судово-медичної експертизи свідчили, що обгорілі матеріали з ДНК не можуть слугувати надійним доказом, а потім голова професійного відділу міської поліції Лондона представила листа, який привернув її увагу. У листі від анонімного колеги, написаному лише за кілька днів до останнього вбивства, йшлося про занепокоєння станом психіки детектива Вульфа та його поведінкою в цій справі. Автор висловлював припущення, що Вульф став «одержимим», «упав у відчай», а також пропонував негайно відсторонити його від справи.

Найгучніша історія у світі несподівано стала ще відомішою. Поліцію звинуватили в тому, що Халіда просто зробили зручним цапом-відбувайлом, аби приховати власний провал. І головний комісар, і його заступники змушені були піти у відставку через жакливе спотворення ситуації, яке відбувалося

на їхніх очах, а таблоїди рясніли скандальними історіями про осоромленого детектива: Вульфа підозрювали в зловживанні алкоголем та схильності до насильства, що призвело до його розлучення. На якомусь етапі зарозумілій адвокатці Халіда зробили зауваження за пропозицію, щоб Вульф та її клієнт помінялися місцями. Упродовж усіх судових слухань Нагіб Халід розгублено спостерігав за виставою, яка розгорталася перед ним, жодного разу не виказавши ані сліду вдоволеної усмішки, перетворившись із демона на жертву.

Вирішальне слухання пройшло так, як і очікували. Сторонам захисту та обвинувачення надали змогу виголосити ключове слово, а потім головний суддя дав настанови присяжним: короткий підсумок обмежених доказів, які все ще вважали переконливими, а також свої поради, зважаючи на заплутаність закону. Потім присяжним дозволили піти, щоб визначитися з вироком, і їх провели поза трибуною для свідків до окремої, прозаїчно обставленої кімнати в уже знайомій темі поєднання дерева та зеленого кольору. Понад чотири з половиною години дванадцяттеро присяжних за великим дерев'яним столом сперечалися про вирок.

Саманта вирішила, як саме голосуватиме, ще багато тижнів тому, і її неабияк здивувало те, що думки решти присяжних так кардинально розділилися. Вона ніколи не дозволяла думці загалу впливати на власні рішення і втішала себе цим, хоча жінка лише зраділа б, якби її голос не долив іще більше пального у вогонь піару, який тепер оточував її магазин — засіб заробітку та радисть у житті. Знову й знову повторювалися ті самі аргументи. Потім хтось згадав про свідчення детектива Вульфа й розізлився, коли йому повторили вже всоте, що вони були неприйнятними й саме тому їх і не брали до уваги.

Час від часу Стенлі закликав до голосування, після якого судді через пристава передавали записку зі словами, що вони й досі не дійшли одностайного рішення. З кожним наступним голосуванням під тиском зростаючої більшості здавалася ще одна людина, аж доки за лічені хвилини до п'ятої вони змогли досягнути більшості десяти до двох, які були в меншості.

Стенлі неохоче передав приставу записку з таким рішенням, і вже за десять хвилин чоловік повернувся, щоб супроводжувати присяжних до судової зали.

Коли Саманта поверталася на своє місце біля лави підсудних, то відчувала на собі погляд кожної пари очей. У кімнаті було тихо, і жінку дратував і бентежив кожний її крок на височенних підборах, бо стукіт відлунювався кімнатою. На щастя, коли всі дванадцяттеро присяжних одночасно займали свої місця, його перекрив скрип підлоги, заглушивши її порівняно незначне порушення тиші.

Вона бачила, як надто нетерплячі присутні, замість того аби зачекати на офіційний вирок, намагалися зчитати вираз її обличчя, і насолоджувалася цим. Ця кімната «вчених» людей, які бундючно проходилися у своїх перуках і мантиях, приносила їй та іншим присяжним поблажливе задоволення, адже всі вони тепер поклалися на милість присяжних. Саманті довелося приховати усмішку. Жінка почувалася, немов дитина, яка знала якусь заборонену таємницю і водночас не могла нікому про неї розповісти.

— Підсудний, підведіться, будь ласка, — порушуючи тишу, виголосив секретар.

На лаві підсудних Нагіб Халід невпевнено звівся на ноги.

— Старшина присяжних, підведіться, будь ласка.

Наприкінці Самантиного ряду підвівся Стенлі.

— Ви дійшли одностайного вердикту?

— Ні, — Стенлі затнувся, відповівши майже нечутно.

Саманта закотила очі, коли він тричі швидко кашлянув, прочищаючи горло.

— Ні, — Стенлі майже закричав.

— Ви досягли вироку з переконливою більшістю?

— Досягли. — Стенлі здригнувся і продовжив: — Вибачте... Так.

Секретар глянув на суддю, і той кивнув, схвалюючи головування більшості.

— Присяжні, ви визнаєте Нагіба Халіда винним чи невинним у двадцяти семи вбивствах?

Саманта усвідомила, що затамувала подих, навіть попри те, що й так знала відповідь. Кілька стільців скрипнули в унісон, коли вперед нахилилися спрагли до рішення присутні.

— Невинним.

Зацікавлена його реакцією, Саманта глянула на Халіда. Він закрив обличчя долонями й аж тремтів від полегшення.

Та потім почувися перші панічні викрики.

Ще до того, як охорона встигла вчасно зреагувати, детектив Вульф блискавично подолав відстань, яка відділяла його від лави підсудних, і витягнув Халіда через скляну перегородку. А коли той невдало приземлився на підлогу й Вульф несамо-вито накинувся на нього, пролунав його приглушений крик. Ударами ніг Вульф ламав Халіду ребра, а від сили нападу на руках детектива потріскалася шкіра.

Десь залунав сигнал тривоги.

Вульфа вдарили в обличчя, і він відчув смак крові, а коли відступив до присяжних, то врізався в жінку, яка стояла найближче, збивши її з ніг. Щоб утриматися на ногах, йому знадобилося кілька секунд, і за цей час простір між ним та понівеченим тілом біля підніжжя лави підсудних заповнили кілька поліціантів.

Вульф вилаявся, похитнувся вперед і відчув, як, утримуючи від падіння, його схопили сильні руки, а потім силоміць змусили стати навколішки й зрештою поклали на підлогу. Він важко вдихнув пил підлоги, огорнутий запахами поту й поліролі, спостерігаючи за тим, як один з пошкоджених поліцейських кийків скочується в порожнечу в дерев'яних панелях позаду Халіда.

Здавалося, він був мертвий, однак Вульф мав переконатись у цьому.

З останньою хвилиною адреналіну він вирвався і підповз до нерухомого чоловіка. Там, де кров уже просочилася крізь дешеву тканину в'язничної роби, його тіло вкривали темно-червоні плями. Вульф потягнувся рукою до важкої зброї, схопився пальцями за холодний метал. Уже заніс його над головою Халіда, але раптовий сильний поштовх перекинув його на спину. Дезорієнтований, Вульф міг лише спостерігати

за тим, як охоронець біля лави підсудних знову замахнувся, розтросуючи його зап'ясток іще одним сильним ударом.

З того моменту, як прозвучало слово вироку «Невинний», минуло заледве двадцять секунд, однак, почувши металевий стукіт по дереву, Вульф уже знав, що це кінець. Він молився лише про те, що встиг зробити достатньо.

Люди галасували й квапилися до виходів, але потік поліціантів заганяв їх назад. Шокована, Саманта просто сиділа на підлозі й дивилася кудись у простір, не помічаючи, що події розгорталися лише на віддалі метра від неї. Нарешті хтось узяв її під руку, потягнув до себе й допоміг підвестися, а потім швидко вивів з кімнати. Той, хто допомагав Саманті, кричав їй щось, та, здавалося, слова не досягали її. Жінка чула лише приглушений сигнал тривоги. Вона підсковзнула на підлозі у великій залі й відчула, що коліном вцілила собі в голову. Біль з'явився не відразу, але вона впала на чорно-білий сицилійський мармур, розгублено витріщившись на витіюватий купол, що височів на віддалі шістдесяти семи футів над нею, ліпнину, прикрашені вікна й фрески.

Щойно натовп пройшов, рятівник Саманти допоміг їй устати, і перед тим, як знову повернутися до зали, відвів її якомога далі до головного виходу, яким уже не користувалися. Величезні дерев'яні двері та чорні ворота були широко відчинені, небо — затягнуте хмарами. Тепер уже сама Саманта вийшла надвір.

Фото не могло бути ідеальнішим, навіть якби вона позувала: прекрасна присяжна в білому, забризкана кров'ю, переможена, стояла біля підніжжя кам'яної скульптури Феміди та зловісного янгола-охоронця, неначе смерть, із голови до п'ят закутаного у важку мантию, який готувався передати на небеса безкінечний перелік гріхів своїх підопічних.

Саманта відвернулася від спраглого до розповідей гурту журналістів та їхнього сліпучого світла. У спалахах сотень фотокамер вона помітила слова, що були викарбувані на камені трохи вище, над чотирма окремими кам'яними колонами, які неначе підтримували їхню метафоричну вагу:

«Захищай невинних і карай грішників».

Прочитавши ці слова, Саманта приглушила в собі відчуття, що якимось чином не впоралася, адже чи могла вона щиро стверджувати, що мала таку ж непохитну впевненість у невинності Халіда, як той детектив, переконаний у протилежному? Коли Саманта зрештою знову глянула на янгола в каптурі, то вже знала, що потрапила до його списку.

Їй щойно ухвалили вирок.

ЧОТИРИ РОКИ ПО ТОМУ...

РОЗДІЛ 1

Субота, 28 червня, 2014
[3:50]

Вульф наосліп шукав свого мобільника, який на поверхні ламінованої підлоги з кожним поштовхом вібросигналу відсувався все далі. У темряві почали поступово проступати незнайомі обриси його нового помешкання. Коли він сповзав по матрацу, щоб дістатися до телефона, до його тіла липло просякнуте потом простирадло.

— Вульф, — відповів він, зітхнувши з полегшенням, коли нарешті зміг намацати на стіні бажане — вимикач.

— Це Сіммонс.

Вульф увімкнув світло й важко зітхнув, коли слабке жовтувате освітлення нагадало йому про те, де він перебував, і борючись зі спокусою покласти слухавку. У крихітній кімнатці було чотири стіни, потертий двоспальний матрац на підлозі та одна-однісінька лампочка. Через його домовласника, котрий і досі не забрав ключа для відчинення вікон у попереднього мешканця, у цій тісній коробці було душно. Зазвичай для Лондона це не проблема, однак Вульф примудрився переїхати саме під час одного з нехарактерних для Англії спекотних періодів, який затягнувся вже майже на два тижні.

— Здається, ти не надто радий мене чути, — промовив Сіммонс.

— Котра година? — позіхнув Вульф.

— За десять хвилин четверта ранку.

— Хіба в мене не вихідний?

— Уже ні. Ти потрібен мені на місці злочину.

— Поруч із твоїм столом? — запитав Вульф, жартуючи лише наполовину, тому що жодного разу не бачив, щоб його шеф покидав офіс.

— Дуже смішно. Цього разу вони витягли й мене.

— Усе аж так погано?

Перед тим, як Сіммонс відповів, на іншому кінці лінії запала тиша.

— Досить погано. Ручку маєш?

Вульф запорпався в одній зі складених біля дверей коробок і знайшов ручку, щоб нашкрябати адресу на тильному боці долоні.

— Гаразд. Продовжуй.

Боковим зором він помітив спалахи відблисків світла на кухонній шафці.

— Квартира 108... — почав Сіммонс.

Коли Вульф пройшов на жалюгідно обставлену кухню, його засліпили блакитні спалахи з маленького вікна.

— ...Трінті-Тауерз... — продовжував Сіммонс, і коли Вульф визирнув через вікно, то побачив десятки поліційних машин та евакуйованих мешканців із житлового будинку навпроти.

— Гіббард-роуд, Кентіш-Таун? — перебив Вульф.

— Гм... Як у біса ти про це дізнався?

— Я ж детектив.

— А ще ти можеш бути нашим першим підозрюваним. Спускайся.

— Спускаюся. Мені лише потрібно... — Вульф замовк, усвідомивши, що Сіммонс уже поклав слухавку.

Поміж уривчастих блакитних спалахів він помітив рівномірне помаранчеве світло, що струменіло від пральної машини, і згадав, що перед тим, як лягти спати, поклав туди робочий одяг. Вульф глянув на десятки однакових картонних коробок, акуратно складених уздовж стіни.

— От же лайно.

* * *

Уже за п'ять хвилин Вульф проштовхувався крізь натовп зівак, які зібралися навколо будівлі. Він підійшов до поліціанта й показав документи, очікуючи, що його відразу пропустять за відгороджувальну стрічку, однак молодий поліціант вихопив

посвідчення з його рук і почав уважно його роздивлятися, скептично поглядаючи на імпозантного чоловіка, убраного в шорти для плавання та вигорілу футболку з туру «Бережи віру», який ще в 1993 році здійснила група «Bon Jovi».

— Офіцер Вульф? — із сумнівом запитав поліціант.

— Детектив Вульф.

— Той самий Вульф... який улаштував бійню в залі суду?

— Це вимовляється як «Натан»... Дозволите? — Вульф жестом указав на житловий будинок.

Молодик віддав Вульфу документи й підняв стрічку, пропускаячи його.

— Вас провести? — запитав він.

Вульф опустил погляд на свої квітчасті шорти, голі коліна та робочі черевики.

— Знаєш що? Гадаю, я чудово впораюся й сам.

Поліціант посміхнувся.

— П'ятий поверх, — сказав він Вульфу, — і будьте обережні, підіймаючись туди самі, — район-то поганенький.

Вульф іще раз важко зітхнув і пішов до дверей, помахавши над головою своїм посвідченням, навіть сам не до кінця розуміючи, що мав означати цей його жест. Він зайшов до коридору, де пахло відбілювачем, і попрямував до ліфта. Для третього та шостого поверхів бракувало кнопок, а на залишках контрольної панелі засохла якась коричнева рідина. Застосувавши всі свої детективні знання, аби зрозуміти, чи було то лайно, чи іржа, чи кока-кола, щоб натиснути кнопку, Вульф усе-таки скористався краєм своєї футболки із зображенням на ній обличчям Річі Самбори¹.

Свого часу він побував у сотнях таких самих ліфтів, які були встановлені муніципалітетами по всій країні й виглядали як цільні металеві коробки. У них не було ані покриття на підлозі, ані дзеркал, ані світильників, що виступали б назовні, чи ще якихось пристосувань. Абсолютно нічого, що мешканці-

¹ Richie Sambora — американський гітарист, автор пісень, відомий як колишній гітарист американського рокгурту «Bon Jovi».

бідняки могли б зіпсувати чи поцупити з обладнання, яке мало покращувати їхнє ж життя, але натомість вони відігравалися непристойними написами повсюди на стінах. Перед тим, як двері ліфта розчинилися на четвертому поверсі, Вульф устиг дізнатися лише, що Джонні Реткліф одночасно і «хвойда», і «педик».

У тихому коридорі було понад десяток людей. Майже всі вони були шоковані й зневажливо поглядали на одяг Вульфа. Окрім одного неохайного чоловіка зі значком експерта-криміналіста, який схвально кивнув і показав піднятого вгору великого пальця, коли Вульф проходив повз нього. Коли він наблизився до відчинених дверей у кінці коридору, ледь відчутний, однак знайомий запах посильнішав. Цей запах смерті неможливо було переплутати з якимось іншим. Люди, котрі працювали з подібним, дуже швидко починали вловлювати унікальну суміш затхлого повітря, лайна, сечі та загниваючої плоти.

Вульф почув, як ізсередини до дверей хтось біжить, тому відійшов убік. З кімнати вибігла молода жінка в уніформі судмедексперта, упала навколішки, і її змусило прямо перед ним у коридорі. Вульф ввічливо зачекав слухної миті, щоб попросити її посунутися, коли почувася ще одна звучна хода кроків, що наближалися до них. Вульф інстинктивно відступив назад за мить до того, як у коридор вилетіла детективка Емілі Бакстер.

— Вульфе! Мені здалося, я бачила, що ти тут ховаєшся, — закричала вона, порушуючи тишу в коридорі. — Серйозно, невже це так класно?

Вона опустила погляд на жінку, яку нудило на підлозі між ними.

— Ти не могла б займатися цим десь в іншому місці?

Жінка знічено відповзла з їхнього шляху. Бакстер схопила Вульфа за руку й захоплено повела його до квартири. Майже на десятиліття молодша від нього, Бакстер була такою ж високою, як і Вульф. У тьмяному світлі звичайнісінького передпокою її волосся з темно-каштанового перетворилося на чорне, і, як і завжди, вона нанесла темний макіяж, і це зробило її привабливі очі неприродно великими. Одягнута в приталену

блузку та модні штани, вона зміряла його поглядом і зухвало всміхнулася.

— Мені ніхто не сказав, що сьогодні день штатського одягу.

Вульф на приманку не відреагував, знаючи, що Бакстер швидко втратить інтерес, якщо він просто промовчить.

— Це ж як психуватиме Чемберс, що пропустив таке? — осяйно всміхнулася вона.

— Особисто я теж обрав би карибський круїз замість трупа, — знуджено промовив Вульф.

Величезні очі Бакстер ще більше розширилися від здивування.

— Сіммонс тобі не сказав?

— Не сказав чого?

— Один труп, так... але шість жертв!

Бакстер провела його через наповнену людьми квартиру, освітлену десятком продумано розставлених тьмяних ліхтарів. Запах поступово сильнішав, хоча ще не став нестерпним. Судячи з рою мух, які кружляли в них над головами, Вульф уже знав напевне, що джерело цього запаху близько.

У цій квартирі з високою стелею не було жодних меблів, і хоча вона була значно більшою за помешкання Вульфа, однак аж ніяк не затишнішою. Крізь дірки в неначе подзьобаних жовтуватих стінах аж до голої підлоги звисали якісь старі дроти та запорошена ізоляція. Складалося враження, що ні ванну кімнату, ні кухню не оновлювали ще з 1960-х.

— Вульфе, це один з тих випадків, — промовила Бакстер, — які трапляються за всю кар'єру лише раз.

Вульф не слухав. Він подумки вимірював другу спальню і думав про те, чи не переплатив раптом за свою нікчемну квартирку в будинку навпроти. Навколо одного з кутків у головній кімнаті стовпилися люди, і Вульф автоматично глянув на підлогу, шукаючи між різноманітним обладнанням і ногами тіло. Група людей, які стояли перед величезним, аж до підлоги, вікном, котре впливало на атмосферу всієї кімнати в цілому, розступилася, і, вперше глянувши на жаклиний труп, Вульф спіткнувся і врізався в Бакстер.

Викривлене в неприродній позі оголене тіло, здавалося, зависло у футі над нерівною підлогою. Воно було повернуте спиною до кімнати й ніби визирало крізь величезне вікно. Сотні майже невидимих ниток, прикріплених до двох промислових металевих гаків у стелі, утримували тіло непорушно на місці.

Вульф знадобився якийсь час, щоб помітити найнеймовірнішу рису сюрреалістичної сцени перед ним: чорна нога була прикріплена до білого торса. Нездатний осягнути побачене, він пройшов углиб кімнати. Підійшовши ближче, Вульф помітив величезні стібки, якими різні частини тіла, які не пасували одна одній, зшили до купи: одна чорношкіра чоловіча нога, друга — біла, з одного боку велика чоловіча рука, а з другого — засмагла жіноча; сплутане чорне волосся зловісно звисало на стрункий блідий жіночий торс у веснянках.

— Я ж казала, — прошепотіла Бакстер.

— Що в біса тут робить преса?! — Вульф почув крик свого шефа, не призначений комусь конкретно. — Присягаюся, у цьому відділку більше пробоїн, аніж у «Титаніку». Якщо я побачу хоч когось, хто з ними розмовлятиме, відстороню!

Вульф посміхнувся, добре знаючи, що Сіммонс лише розігрує роль типового шефа. Вони знали один одного вже понад десять років, і аж до випадку з Халідом Вульф вважав його своїм другом. Попри цю вимушену браваду, Сіммонс насправді був вихований, уважний і компетентний поліціант.

— Вульфе! — Сіммонс швидко підійшов до них.

Він був майже на фут¹ нижчий за Вульфа, а тепер, у свої п'ятдесят, ще й завів собі шефське черевце.

— Мені ніхто не казав, що сьогодні день штатського.

Вульф почув, як Бакстер захихотіла. Він вирішив скористатися тією ж тактикою, що й раніше, і проігнорував цей коментар. Після ніякової тиші Сіммонс повернувся до Бакстер.

— Де Адамс? — запитав він.

¹ Фут — міра довжини, що дорівнює 30,48 см у країнах з англійською системою мір. (Прим. ред.)

— Хто?

— Адамс. Твій новий напарник.

— Едмундс?

— Правильно. Едмундс.

— А я звідки знаю?

— Едмундсе! — заревів Сіммонс через усю кімнату, набиту людьми.

— Це він тепер твій новий напарник? — тихо запитав Вульф, неспроможний приховати у своєму голосі натяку на ревності, і це змусило Бакстер усміхнутися.

— Я замість няньки, — прошепотіла вона. — Він перевівся до нас із відділу боротьби з економічною злочинністю. Бачив лише кілька трупів. Згодом може навіть заплакати.

Крізь натовп до них незграбно пробирався молодий чоловік. Йому було десь двадцять п'ять. Надто худорлявий і бездоганно вдягнений, якщо не зважати на брудне рожевувато-блондинисте волосся. Він тримав наготові записник й осяйно всміхнувся своєму шефу.

— Якого висновку дійшли судмедексперти? — запитав Сіммонс.

Едмундс перегорнув назад кілька сторінок.

— Гелен сказала, що її команда не знайшла у квартирі жодної краплини крові. Вони переконані, що всі шість частин належать різним жертвам і їх грубо відокремили від кожного тіла. Можливо, слюсарною пилкою.

— А Гелен не говорила нічого, чого ми ще не знаємо?

— Насправді говорила. Зважаючи на відсутність крові та недостатнє стягнення судин навколо ампутованих ран...

Сіммонс закотив очі й глянув на годинник.

— ...ми можемо сказати напевно, що частини тіл відокремлювали вже після смерті жертв, — закінчив, здавалося, дуже задоволений собою Едмундс.

— Просто фантастична поліційна робота, Едмундсе, — саркастично промовив Сіммонс, а потім вигукнув: — Чи не міг би хтось скасувати доставку молока чоловікові, котрий утратив голову? Дякую!

Усмішка Едмундса зникла. Вульф перехопив погляд Сіммонса й самовдоволено гмикнув. Свого часу вони обидва доходили однакових висновків. Усе це була частина тренування.

— Я лише хотів сказати, що, кому б там не належали руки та ноги, жертви точно мертві. Експерти знатимуть більше, щойно тіло перевезуть до лабораторії, — зніяковіло пробурмотів Едмундс.

Вульф помітив у темних шибках відображення тіла. Зрозумівши, що не бачив його ще спереду, він обійшов труп, щоб оглянути його.

— Що в тебе, Бакстер? — запитав Сіммонс.

— Небагато. Незначні пошкодження замка, можливо, хтось колись намагався підібрати ключ. Наші поліціанти опитують сусідів надворі, але поки що ніхто нічого не чув. О, і з електрикою тут теж усе нормально, у квартирі викрутили всі лампочки, окрім тієї, що над жертво... жертвами, так, неначе хотували виставу.

— А як щодо тебе, Вульфе? Вульфе?

Вульф не звертав уваги. Він пильно дивився на мертве смагляве обличчя.

— Перепрошую, тобі з нами нудно?

— Ні. Вибач. Навіть за такої спеки плоть лише тільки почала розкладатися, що означає, що вбивця або вбив усіх шістьох жертв минулої ночі, що малоімовірно, або ж тримав тіла на льоду.

— Згоден. Ми відправимо когось перевірити нещодавні крадіжки зі складів з морозильниками, супермаркетів, ресторанів, будь-якого місця, де є морозильні камери промислового розміру, — сказав Сіммонс.

— А ще перевірити, чи не чули раптом сусіди звуків дриля, — сказав Вульф.

— Дриль — це, звісно ж, звичний звук, — випалив Едмундс, але коли три пари очей повернулися до нього, відразу ж пошкодував, що ляпнув зайвого.

— Якщо це шедевр убивці, — продовжив Вульф, — він аж ніяк не став би ризикувати, що до того часу, як ми дістанемося

сюди, його витвір може обірватися зі стелі й перетворитися на звичайну купу останків. Ті гаки вмонтували в опорні металеві балки. Хтось мав це чути.

Сіммонс кивнув.

— Бакстер відправить когось.

— Шефе, можна вас на хвилинку? — запитав Вульф, коли Бакстер та Едмундс відійшли.

Він одягнув пару одноразових рукавичок і відкинув сплутане чорне волосся із жахливого обличчя фігури.

— Знайоме?

Сіммонс обійшов тіло, щоби приєднатися до Вульфа біля прохолодного вікна, і присів, аби краще роздивитися смагляве обличчя. Після кількох хвилин він знизав плечима.

— Це Халід, — промовив Вульф.

— Неможливо.

— Хіба?

Сіммонс знову глянув на мертве обличчя. Поступово його скептичний вираз змінився глибокою впевненістю.

— Бакстер! — вигукнув він. — Ви з Адамсом мені потрібні...

— Едмундсом.

— ...у в'язниці «Белмарш». Попроси начальника провести тебе прямисінько до Нагіба Халіда.

— Халіда? — шоквано запитала Бакстер, автоматично глянувши на Вульфа.

— Так, детективко, Халіда. Зателефонуй мені, щойно переконаєшся, що він живий. Марш!

Вульф дивився на свій будинок навпроти. У більшості вікон світло не горіло, а з решти визирали зацікавлені мешканці, які знімали виставу внизу на мобільні телефони, сподіваючись, мабуть, зняти щось жахливе, щоб розважити друзів наступного ранку. Вочевидь, у тьмяному світлі місця злочину вони не бачили, хоча й опинилися перед ним у першому ряду.

Вульф міг зазирнути у власне помешкання, перебуваючи кількома вікнами вище. За такого поспіху він залишив увімкненим усе світло. Чоловік розгледів кухонну шафу, а на

одній коробці із загальної купи навіть спромігся прочитати напис: «Штани й сорочки».

— Ага!

Сіммонс знову підійшов до Вульфа й потер утомлені очі. Вони мовчки стояли по обидва боки від підвішеного тіла, спостерігаючи за першими ознаками ранкового смогу в темному небі.

— Виходить, із-поміж усього, що ти коли-небудь бачив, це стурбувало тебе найбільше? — невесело пожартував Сіммонс.

— На якусь мить, — відповів Вульф, не відриваючи погляду від смуги темно-синього неба, що розповзалася дедалі більше.

— Лише на мить? Мені варто запитати, що могло б перевершити ось це? — Сіммонс іще раз неохоче глянув на зібрані до купи частини тіл різних жертв.

Вульф обережно торкнувся випрямленої руки цієї постаті. Порівняно з рештою засмаглої шкіри долоня здавалася блідою, окрім того, на ній був ідеальний манікюр, а нігті були нафарбовані пурпуровим лаком. На те, щоб утримувати руку випрямленою, знадобилися десятки шовкових ниток, та ще більше їх утримувало вказівний палець у певному положенні.

Вульф пересвідчився, що ніхто не почує їхньої розмови, а потім нахилився до Сіммонса й прошепотів:

— Палець указує на моє вікно.

РОЗДІЛ 2

Субота, 28 червня, 2014

[4:32]

Бакстер залишила Едмундса чекати ліфт, а сама крізь пожежний вихід вибігла на похмурі сходи, якими, очевидно, безкі-нечній процесії змерзлих і роздратованих людей нарешті до-зволяли повернутися до своїх домівок. Ще на півдорозі вона вийняла посвідчення, розуміючи: якщо раптом щось станеть-ся, це сповільнить її стрімкий рух уперед. Новизна нічних подій зникла багато годин тому, залишивши невиспаних меш-канців обурюватися та скаржитися на бездіяльність поліції.

Коли вона зрештою таки опинилась у фое, Едмундс терп-ляче чекав на неї біля головного входу. Бакстер пройшла повз нього так, наче вони були незнайомі, і ступила в ранкову про-холоду. Сонце лише тільки сходило, але ідеально чисте небо над головою свідчило про продовження стійкої спеки. По-бачивши, що натовп зівак і журналістів, які зібралися навколо відгороджувальної стрічки, лише збільшується, відрізаючи їх від її чорного «ауді А1», Бакстер вилаялася.

— Ані слова, — прошепотіла вона Едмундсу, і він зі своїми звичними гарними манерами проігнорував зовсім необов'яз-ковий наказовий тон.

Вони наблизилися до межі, за якою починався шквальний вогонь запитань і спалахів фотокамер, пірнули під поліційну стрічку й почали проштовхуватися крізь гамірний натовп. Бакстер почула, як Едмундс позаду неї постійно просить ви-бачення, щоби пройти, і зціпила зуби. Саме тієї миті, коли вона озирнулася, щоб глянути на нього вбивчим поглядом, Бакстер зіткнулася із чоловіком з важкою ношею на плечах,

і з брязкотом, що свідчив про недешеві пошкодження, його громіздка телевізійна камера впала додолу.

— От же лайно. Пробачте, — промовила вона, автоматично витягуючи з кишені візитівку Міської поліції Лондона. За всі ці роки замість боргових розписок Бакстер роздала таких уже сотні, відразу забуваючи про хаос, який залишала по собі.

Чолов'яга опустився навколішки біля розкиданих уламків своєї камери так, неначе це загинула його кохана. Візитівку з рук Бакстер вихопила жіноча рука. Бакстер розлючено підняла очі й зустрілася поглядом із зовсім непривітним обличчям. Попри ранню годину, жінка мала ідеальний макіяж для зйомок: темні кола під очима, якими б виснаження позначилося на будь-кому іншому, були ретельно замасковані консилером. У неї було довге кучеряве руде волосся, і одягнена та жінка була в привабливі, але професійні спідницю та блузку. Дві жінки якийсь час просто мовчки дивилися одна на одну, а Едмундс спостерігав за ними з виразом благоговійного страху на обличчі. Він ніколи навіть не подумав би, що його наставницю так легко збентежити.

Нарешті Бакстер відновила свою звичну безпристрасну манеру поведінки.

— Андреа.

— Емілі, — відповіла жінка.

Бакстер розвернулася до жінки спиною, переступила через коштовні уламки камери та продовжила ступати за Едмундсом. Коли вона завела двигун і різко здала назад, він тричі перевіряв пасок безпеки, а потім авто підстрибнуло на двох бордюрах, і вони від'їхали, залишаючи позаду блакитні спалахи, які віддалялися в дзеркалах заднього огляду.

* * *

Відколи вони поїхали з місця злочину, Бакстер не промовила ані слова, і поки авто прямувало найбезлюднішими вулицями столиці, Едмундс щосили намагався не заплющувати очей. Обігрівач в «ауді» було встановлено на режим теплого бризу, а розкішний салон Бакстер закидала дисками, напівпорожніми

тюбиками з косметикою та порожніми коробками від їжі. Коли вони перетнули міст Ватерлоо, над міськими забудовами вже зійшло сонце й на золотавому небі проступили нечіткі обриси собору Святого Павла.

Едмундс здався на милість обважнілих повік і боляче вдарився об скло з пасажирського боку. Він різко випрямився, розлючений на самого себе за таку слабкість, та ще й перед своїм офіцером-наставником.

— Тож то був він? — випалив Едмундс.

Він відчайдушно прагнув зав'язати розмову, щоб хоч якось позбутися сонливості.

— Хто?

— Вульф. *Той самий* Натан Вульф.

Раніше Едмундс уже кілька разів мимохідь бачив Вульфа. Він помітив те, як його колеги поведуться з досвідченим детективом, усвідомлюючи абсолютно небажану атмосферу відомості, що оточувала його.

— Той самий Натан Вульф, — хихикнула Бакстер.

— Я чув так багато історій про те, що трапилося. — Він замовк, чекаючи на якийсь сигнал, що йому варто закрити цю тему. — Ти вже давно його знаєш, правда?

Бакстер продовжувала мовчки вести авто, так, немовби Едмундс узагалі нічого не говорив. Він почувався дурнем від того, що подумав, ніби вона коли-небудь обговорюватиме таку важливу тему з новачком. Едмундс уже збирався витягти телефон, аби чимось себе зайняти, коли неочікувано вона відповіла:

— Ми були напарниками.

— То він і справді вчинив усе те, у чому його звинуватили? — Едмундс знав, що це небезпечна територія теми, але його щира допитливість переважила ризик спровокувати гнів Бакстер. — Фабрикування доказів, напад на підсудного...

— Дещо із цього — так.

Едмундс несвідомо охнув, таки спровокувавши Бакстер.

— Не тобі його судити. Ти й гадки не маєш, що це за робота! — вигукнула вона. — Вульф знав, що Халід і був Палієм. Він знав це. І знав, що Халід це знову зробить.

— Мали бути якісь законні докази.

Бакстер з гіркотою розсміялася.

— Просто зачекай кілька років, коли ти спостерігатимеш за тим, як ці шматки лайна виходитимуть сухими з води знову й знову. — Вона замовкла, відчуваючи, як заводиться. — Не все можна розділяти лише на чорне та біле. Те, що зробив Вульф, було неправильно, однак він учинив так з відчаю і мав на те правильні мотиви.

— Навіть жорстоко напавши на людину в переповненій судовій залі? — з викликом запитав Едмундс.

— Особливо це, — відповіла Бакстер.

Вона була занадто зосередженою на дорозі, щоб помітити цей тон.

— Він не витримав тиску. Колись і ти не витримаєш, і я, бо всі через це проходять. Молись лише про те, щоб, коли це станеться з тобою, знайшлися поруч ті, хто буде на твоєму боці. Ніхто не став на бік Вульфа, коли це сталося... навіть я.

Едмундс промовчав, почувши в її голосі жалкування. Він чекав, поки Бакстер продовжить, якщо захоче.

— Його збиралися посадити за це. Прагнули крові. Хотіли зробити цей випадок показовим прикладом «осоромленого детектива», а потім, одного морозяного лютого ранку, здогадайся, кого впіймали на гарячому біля засмаженого трупа школярки. Вона б і досі була живою, якби до Вульфа тоді прислухалися.

— Господи, — промовив Едмундс. — Ти ж не думаєш, що це його... голова?

— Нагіб Халід — убивця дітей. Навіть у злочинців є свої правила. Для його ж безпеки Халіда посадили в одиночну камеру на постійній основі в крилі підвищеної безпеки найбільш надійної в'язниці. Він ні з ким не бачиться, тому припускати, що хтось міг вибратися звідти з його головою... Маячня якась.

Між ними знову запанувала напружена тиша, а потім Бакстер остаточно переконалася в тому, що вони марнують час. Розуміючи, що це чи не найвдаліша їхня розмова впродовж усіх трьох з половиною місяців співпраці, Едмундс повернувся до попереднього невирішеного питання:

Літературно-художнє видання

КОУЛ Даніель
Лялька
Роман

Головний редактор *С. І. Мозгова*
Відповідальний за випуск *А. В. Альошичева*
Редактор *П. Я. Ромко*
Художній редактор *Ю. О. Дзекунова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректори *Г. С. Супруненко, О. В. Старова*

Підписано до друку 27.10.2021.
Формат 84x108/32. Друк офсетний.
Гарнітура «Adonis». Ум. друк. арк. 20,16.
Наклад 1500 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61001, м. Харків, вул. Б. Хмельницького, буд. 24
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано з готових діапозитивів на ПП «ЮНІСОФТ»
Свідоцтво ДК №3461 від 14.04.2009 р. www.unisoft.ua
61036, м. Харків, вул. Морозова, 13Б

UNISOFT

- за телефонами довідкової служби
(050) 113-93-93 (МТС); (093) 170-03-93 (life);
(067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88
 - на сайті Клубу: **bookclub.ua**
 - у мережі фірмових магазинів
див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом
- Надсилається безоплатний каталог**

**Для гуртових
клієнтів**

Харків

тел./факс +38(057)703-44-57

e-mail: trade@ksd.ua

Запрошуємо до співпраці авторів

e-mail: publish@ksd.ua

Коул Д.

К73 Лялька : роман / Даніель Коул ; пер. з англ. Г. Литвиненко. —
Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2022. —
384 с.

ISBN 978-617-12-9294-9

ISBN 978-1-409-16874-4 (англ.)

Детектив Натан Вульф був переконаний, що знає про злочини все. Але це видовище ошелешило його. У порожній кімнаті під стелею він побачив моторошного «манекена», зшитого із шести людських тіл, наче творіння Франкенштейна... Нещодавно відновлений на посаді детектива після участі в скандальній судовій справі й подальшого перебування в психлікарні, Вульф має долучитися до розслідування і якнайшвидше знайти вбивцю-віртуоза. Не тільки через те, що справедливість для нього понад усе й потрібно за будь-яку ціну врятувати майбутніх жертв Лялькаря. Він ревно береться до справи ще й тому, що вказівний палець жаскої «маріонетки» спрямований просто на вікно його квартири...

УДК 821.111

ВІД АВТОРА «ЛЯЛЬКИ»

ДАНІЕЛЬ
КОУЛ

КАТ

КСД

Детектив Емілі Бакстер гадала, що поставила крапку в резонансному жорстокому вбивстві шістьох людей. Але в Лондоні та Нью-Йорку один за одним відбуваються криваві злочини. На тілах жертв лишаються написи «Пішак» або «Приманка». Емілі розуміє, що у маніяка-лялькаря з'явився наслідувач. Та цього разу вбивці гинуть разом із жертвами. У поліції немає жодних зачіпок. На кожен крок Скотланд-Ярду та ФБР убивця відповідає шквалом нових жертв. Та поступово Емілі починає розуміти: той, хто смикає за ниточки жертв та вбивць, перебуває поруч. Занадто близько, щоб бути поміченим...